

Uzasadnienie do planu budżetu na 2026 r.

Budżet gminy to podstawowy dokument, na którym opiera się gospodarka finansowa gminy. Stanowi on plan rzeczowo-finansowy uchwalony przez Radę Gminy na rok budżetowy. Plan budżetu gminy na 2026 r. opracowano w oparciu o istniejącą sieć zadań finansowanych z budżetu gminy oraz jednostek z nią powiązanych i aktualnie obowiązującą klasyfikacją budżetową.

I. DOCHODY

Kalkulację dochodów budżetowych sporządzono zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Plan dochodów budżetowych na 2026 r. ustalono w łącznej kwocie 56.722.814,14 zł, w tym dochody bieżące: 50.064.980,09 zł. Z tego dochody własne gminy stanowią kwotę 40.165.946,70 zł w tym: wpływy z pdof kwota 19.521.508,00 zł oraz wpływy z pdop kwota 414.012,00 zł, dotacje celowe na zadania zlecone kwotę 1.592.439,00 zł, subwencja ogólna z budżetu państwa kwotę 7.843.904,00 zł, dotacje celowe na dofinansowanie zadań własnych – 413.188,00 zł, dotacja na dofinansowanie wydatków bieżących z Samorządu Województwa ze środków z Funduszu Europejskiego dla Mazowsza z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Działanie „Rewitalizacja obszarów innych niż miejskie” w kwocie 49.502,39 zł.

Dochody majątkowe stanowią kwotę 6.657.834,05 zł, w tym: środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych w kwocie 1.000.000,00 zł, dotacja z Samorządu Województwa ze środków Funduszy Europejskich dla Mazowsza 2021-2027 z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Działanie „Rewitalizacja obszarów innych niż miejskie” w kwocie 4.950.239,65 zł, środki od Wojewody Mazowieckiego z Krajowego Planu Odbudowy w kwocie 707.594,40 zł na „Program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022-2029”

Dochody bieżące zaplanowano z następujących źródeł:

Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo – 2.568 zł,

- czynsze łowieckie – 2.568 zł

Dział 600 – Transport i łączność – 130.000 zł

- wpływy z opłat za zajęcia pasa drogowego – 130.000 zł

Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa – 458.686,39 zł,

- wpływy z opłat za użytkowanie wieczyste gruntów – 60.970 zł

- dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych gminy, lokali użytkowych – 129.550 zł

- dochody z najmu i dzierżawy zasobu mieszkaniowego gminy – 218.664 zł

- dotacja z Samorządu Województwa z Funduszy Europejskich Mazowsza na realizację przedsięwzięcia pn. „Zagospodarowanie terenu po Kółku Rolniczym w Złotej Górze na cele użyteczności publicznej” – 49.502,39 zł.

Dział 750 – Administracja publiczna – 82.602 zł,

- dotacje celowe na realizację zadań zleconych administracji rządowej – 82.602 zł

Dział 751 – Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – 1.344 zł

- dotacja celowa z Biura Wyborczego w Radomiu na realizację zadań zleconych bieżących z zakresu rejestru wyborców – 1.344 zł

- Dział 752 – Obrona narodowa – 1.027 zł

- dotacja celowa na realizację zadań zleconych administracji rządowej z zakresu kwalifikacji wojskowej – 1.027 zł

Dział 756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem – 37.798.894,70 zł,

- wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych – 19.521.508 zł
- wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych – 414.012 zł
- wpływy z podatku rolnego – 1.121.884 zł
- wpływy z podatku od środków transportowych – 782.401 zł
- wpływy z podatku od nieruchomości – 14.878.037 zł
- wpływy z opłaty targowej – 2.000 zł
- wpływy z karty podatkowej – 15.125 zł
- wpływy z podatku od spadków i darowizn – 35.000 zł
- wpływy z opłaty skarbowej – 33.000 zł
- wpływy z podatku leśnego – 41.263 zł
- wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych – 210.000 zł
- wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – 165.000 zł
- wpływy z odsetek za zwłokę – 16.000 zł
- wpływy z opłaty miejscowej – 2.000 zł
- wpływy z pozostałych odsetek – 119.399,70 zł
- wpływy z opłaty renty planistycznej – 442.265 zł.

Dział 758 – Różne rozliczenia – 8.318.904,00 zł. Dochody w dziale stanowią:

- subwencja ogólna z budżetu państwa – 7.843.904 zł
- wpływy z pozostałych odsetek – 25.000 zł
- wpływy z rozliczeń podatku VAT z 2025 r. – 450.000 zł

Dział 801 – Oświata i wychowanie – 1.288.700 zł

- wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego – 74.700 zł
- wpływy z opłat za wyżywienie w żłobku, przedszkolu lub szkole – 654.000 zł
- opłaty z tytułu zwrotów kosztów dotacji za dzieci z terenu innych gmin uczęszczające do niepublicznego przedszkola „Koszałek-Opalek” w Rożcach, do Publicznego Przedszkola w Starej Wsi i oddziałów przedszkolnych przy Publicznych Szkołach Podstawowych z terenu gminy Belsku Duży – 560.000 zł

Dział 852 – Pomoc społeczna – 416.384 zł

- dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej – 409.088 zł. Z tego na: składki na ubezpieczenia zdrowotne – 25.000 zł, zasiłki okresowe – 2.000 zł, zasiłki stałe – 279.000 zł, utrzymanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – 88.306 zł, pomoc państwa w zakresie dożywiania – 8.782 zł, na działanie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 6.000 zł.
- zwrot nienależnie pobranych świadczeń (zasiłku stałego) przez świadczeniobiorców za lata ubiegłe – 2.000 zł.
- dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań zleconych na utrzymanie programu POMOST – 5.296 zł.

Dział 855 – Rodzina – 1.520.870 zł

- dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań bieżących zleconych gminie – 1.502.170 zł. Z tego na: świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 1.486.000 zł, Kartę Dużej Rodziny – 170 zł, składki na ubezpieczenie zdrowotne – 16.000 zł.
- należności wyegzekwowane od dłużników funduszu alimentacyjnego kwota 13.000 zł.
- zwrot nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego za lata ubiegłe – 1.500 zł.
- odsetki od nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 100 zł.
- dotacje celowe z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych gminy – 4.100 (na dodatki motywacyjne Uchwała nr 63)

Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 33.000 zł

- opłaty i kary za korzystanie ze środowiska – 33.000 zł

Dział 926 – Kultura fizyczna – 12.000 zł

- wpływy za korzystanie z hali sportowej i Sali fitness – 12.000 zł

Dochody majątkowe zaplanowano z następujących źródeł:

Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo – 1.000.000 zł

- środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację przedsięwzięcia pn. „Modernizacja komunalnej oczyszczalni ścieków w Belsku Dużym” w latach 2024-2026 w kwocie 1.000.000 zł (2024 r. – 1.000.000 zł; 2026 r. – 1.000.000 zł)

Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa – 4.950.239,65 zł

- dotacja z Samorządu Województwa ze środków Funduszy Europejskich dla Mazowsza 2021-2027 z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Działanie „Rewitalizacja obszarów innych niż miejskie” w kwocie 4.950.239,65 zł na realizację przedsięwzięcia pn. „Zagospodarowanie terenu po Kółkach Rolniczych w Złotej Górze na cele użyteczności publicznej”

Dział 758 – Różne rozliczenia – 707.594,40 zł,

- dotacja od Wojewody Mazowieckiego ze środków Krajowego Planu Odbudowy na „Program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022-2029” w kwocie 707.594,40 zł.

Materiały informacyjne:

Przy sporządzaniu kalkulacji dochodów budżetowych na 2026 r. założono, że podatek rolny zostanie ustalony w wysokości równej 2,5 q średniej ceny skupu żyta obliczonej za okres 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy tj. $2,5q \times 66,42 = 166,05$ zł z ha przeliczeniowego użytków rolnych. Stanowić to będzie spadek podatku w stosunku do 2025 r. o 30 % zł z hektara przeliczeniowego użytków rolnych. Podatek od nieruchomości zaplanowano w wysokości wyższej o 4,0 % od przewidywanych wpływów za 2025 r. uwzględniając wpływy z zaległości podatkowych. Wzrost planu podatku od nieruchomości po uwzględnieniu nowych stawek w maksymalnej wysokości (średnio 3,0 %) i pozyskanie nowych podatników tego podatku oraz urealnieniu dochodów biorąc pod uwagę dane historyczne.

Podatek od środków transportowych zaplanowano w wysokości przewidywanych wpływów za 2025 r. zgodnie z uchwałami Rady Gminy oraz zwiększonych stawek tego podatku (średnio 10%).

W 2026 r. stawki czynszu dla lokali komunalnych przewidywany wzrost o 0,50 zł za 1m² do kwoty 6,50 zł oraz dla lokali socjalnych wzrost o 0,25 zł za 1 m² do kwoty 3,25 zł, dla lokali socjalno-komunalnych stawka wzrośnie o 0,50 zł za 1m² do kwoty 4,50 zł.

Wpływy z udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i osób prawnych oraz kwotę subwencji ogólnej z budżetu państwa oraz zaplanowano w wysokości zgodnej z pismem Ministra Finansów.

W roku 2026 plan dochodów z tytułu udziałów gmin w podatku dochodowym od osób fizycznych wzrósł o kwotę 2.838.205,36 zł w porównaniu do planu na 2025 rok. Dochody samorządów z tych tytułów są liczone: jako procent od dochodów podatników z terenu gminy a dotychczas udziały CIT i PIT naliczane były na podstawie podatku należnego.

Dotacje celowe na finansowanie zadań zleconych administracji rządowej oraz dofinansowanie zadań własnych zaplanowano w wysokości zgodnej z planem Wojewody Mazowieckiego oraz Dyrektora Biura Wyborczego w Radomiu. Pozostałe dochody zaplanowano w wysokości przewidywanej kwoty osiągniętych dochodów w roku 2026.

II. WYDATKI

Mając na uwadze niestabilną sytuację zewnętrzną w związku z wystąpieniem wojny na Ukrainie oraz trudną sytuacją w kraju związaną z wysoką inflacją oraz kryzysem energetycznym a także ograniczone możliwości zwiększenia dochodów gminy w 2026 r. i w latach następnych niezbędnym staje się oszczędne i racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi. Priorytetem w zakresie wydatków bieżących w projekcie budżetu gminy są uwzględnione przede wszystkim tzw. wydatki sztywne, a w tym wydatki na:

- a/ zabezpieczenie potrzeb oświatowych i społecznych,
- b/ obsługę długu publicznego w związku z zaciągniętymi kredytami i pożyczkami,
- c/ zapewnienie sprawnego funkcjonowania urzędu gminy oraz jednostek organizacyjnych gminy,
- d/ sfinansowanie zawartych umów zapewniających ciągłość działania gminy,
- e/ na wynagrodzenia i składki od nich naliczane.

Przy opracowaniu planu budżetu na 2026 r. przyjęto następujące wskaźniki cenowe dotyczące bieżących wydatków budżetowych na zadania własne o charakterze obligatoryjnym:

- wzrost cen energii i gazu przyjęto na poziomie planu z 2025 r., po weryfikacji wykonania planu na koniec października 2025 r. (podpisano korzystną umowę na dostawę energii elektrycznej z niższymi cenami niż w latach ubiegłych).
- wzrost cen zakupu towarów i usług do 3,0 % uwzględniając wykonanie planu na koniec października 2025 r.
- wzrost średniego wynagrodzenia nauczycieli od 01.I.2026 r. o 3,0%,
- wzrost wynagrodzenia obsługi szkół do poziomu najniższego wynagrodzenia zasadniczego do kwoty 4.806 zł od 01.I.2026 r. o 3,0%. W pozostałych przypadkach uwzględniono podwyżkę dla pracowników obsługi w wysokości do 3,0%.
- wzrost wynagrodzenia pracowników pozostałych jednostek organizacyjnych do wysokości 7%, wzrost wynagrodzenia pracowników Urzędu Gminy do 7%.
- diety radnych i sołtysów uczestniczących w sesjach na poziomie 2025 r.
- ekwiwalent dla członków OSP z uwzględnieniem podwyżki w 2025 r.
- wynagrodzenia bezosobowe dla członków OSP do poziomu najniższego wynagrodzenia w 2026 r. od 1.I.2026 r. za 1 godz. – 31,40 zł.

Ogólna kwota planowanych wydatków na 2026 r.
1. wydatki bieżące

64.679.885,14 zł
45.792.450,92 zł

- na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	28.963.014,34 zł
- wydatki na obsługę długu	128.500,00 zł
- dotacje udzielone z budżetu gminy na zadania bieżące	2.908.444,00 zł
- świadczenia na rzecz osób fizycznych	4.189.912,00 zł
- pozostałe zadania bieżące jednostek budżetowych	9.523.058,66 zł
- na programy z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp	79.521,92 zł
2. wydatki majątkowe	18.887.434,22 zł
- wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne,	17.887.434,22 zł
w tym na programy finansowane z udziałem środków europejskich	8.659.786,62 zł
- dotacje udzielone z budżetu gminy na zadania inwestycyjne	1.000.000,00 zł

Wydatki bieżące obejmują realizację zadań własnych oraz zleconych, z tego:

- w dziale 010 – „ROLNICTWO I ŁOWIECTWO” zaplanowano wydatki w kwocie **75.826 zł** z tego z przeznaczeniem na opłatę składek na rzecz Mazowieckiej Izby Rolniczej kwotę 22.758 zł oraz opłatę na rzecz wybranego przez podatnika podmiotu uprawnionego kwotę 17.068 zł. Kwotę 6.000 zł zaplanowano na zakup energii elektrycznej wykorzystywanej przy obsłudze urządzeń infrastruktury kanalizacyjnej natomiast kwotę 30.000 zł na zapłatę podatku VAT od korekty rocznej VAT.

- w dziale 600 – „TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ” zaplanowano wydatki w kwocie **436.412 zł**. Z tego na sfinansowanie kosztów zimowego utrzymania dróg gminnych kwotę 85.000 zł, usuwanie drzew i krzaków z pasa drogowego dróg gminnych kwotę 10.000 zł, kwotę 912 zł na zapłatę opłat za zajęcie pasa drogowego dróg wojewódzkich, remonty częściowe dróg kwotę 100.000 zł, zakup kruszywa grys na kwotę 25.000 zł, naprawę i czyszczenie rowów i przepustów w pasie dróg gminnych na kwotę 10.000 zł, zakup i montaż znaków drogowych oraz malowanie pasów i oznakowania poziomego kwotę 5.000 zł, 25.000 zł na pomiary geodezyjne dróg gminnych, mapy – 3.000 zł, opłatę abonamentu za Internet w 10 punktach zgodnie z projektem „Publiczny Internet w Gminie Belsk Duży” kwotę 7.500 zł, zakup piachu lub żwiru na drogi gminne 15.000 zł, usługi koparką – 10.000 zł oraz organizację ruchu na terenie gminy kwota 5.000 zł, utrzymanie – koszenie rowów przy drogach gminnych – 15.000,00 zł, równiarka – 60.000,00 zł, usługi ZGK w zakresie naprawy dróg – 20.000,00 zł, drobne naprawy – 10.000,00 zł, prace geodezyjne na wydzielenie działek na drogę Sadków Duchowny – 30.000,00 zł.

- w dziale 700 – „GOSPODARKA MIESZKANIOWA” zaplanowano wydatki w kwocie **531.195,92 zł**. Z tego kwotę 218.664,00 zł na bieżące utrzymanie zasobu mieszkaniowego gminy, a kwotę 312.531,92 zł zaplanowano na sfinansowanie kosztów gospodarki gruntami (odszkodowania oraz ustanowienie służebności gruntów w zakresie wód i kanalizacji za zajęte grunty kwotę 110.000 zł (w tym wykup gruntów od osób fizycznych pod drogę w Sadkowie Duchownym oraz akt notarialny – 25.000,00 zł), mapy i prace geodezyjne, operaty szacunkowe i wyceny itp. kwotę 60.000 zł, dzierżawa gruntów kwotę 1.900 zł, inwentaryzacja budowlana kwotę 7.000 zł, pozostałe kwotę 1.610 zł, usługi prawnicze 10.000 zł. Kwotę 42.500 zł zaprojektowano na bieżące utrzymanie budynków użyteczności publicznej gminy.

W dziale kwota 79.521,92 zł zaplanowano została na bieżące wydatki przedsięwzięcia pn. „Zagospodarowanie terenu po Kółkach Rolniczych w Złotej Górze”. Dofinansowanie ze środków Samorządu Województwa z ZFM na wydatki bieżące w/w przedsięwzięcia 49.502,39 zł.

- w dziale 710 – „DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA” zaplanowano wydatki w kwocie **90.200 zł**. Z tego na wypłatę wynagrodzenia za wykonywanie usług w sprawie zatwierdzenia decyzji o warunkach zabudowy oraz inwestycji celu publicznego kwotę 70.000 zł, dokończenie procedury sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Belsk Duży dla części obrębów: PGR Belsk Duży, PGR Stara Wieś, Mała Wieś, Rębowa-linia 110KW – kwotę 5.000 zł, 10.000 zł na wydatki związane z wydrukiem załączników

graficznych, map do decyzji, miejscowych planów. Planowane wydatki na opiniowanie przez Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego dotyczącego gminy Belsk Duży kwotę 5.200 zł.

- w dziale 750 – „ADMINISTRACJA PUBLICZNA” zaplanowano wydatki bieżące w łącznej kwocie **7.785.481,00 zł**. Z tego na finansowanie kosztów wykonania zadań administracji rządowej zleconych gminie zaplanowano wydatki na kwotę 82.602 zł /środki z dotacji Wojewody Mazowieckiego – 82.602 zł/. Na sfinansowanie kosztów działalności rady gminy zaprojektowano wydatki w kwocie 237.514 zł /w tym: na wypłatę diet radnych – 219.014 zł/ pozostałe wydatki związane ze statutową działalnością rady gminy – 18.500 zł/. Na bieżące utrzymanie Urzędu Gminy zaplanowano wydatki w kwocie 5.974.359 zł /w tym na: wynagrodzenia i składki od nich naliczane – 4.938.266 zł, zakup środków bhp – 19.786 zł, pozostałe wydatki związane ze statutową działalnością urzędu gminy – 1.016.307 zł, W projekcie budżetu uwzględniono zwiększenie 2 i 1/2 etatu w Urzędzie Gminy.

Dodatkowe etaty zaplanowano na następujące stanowisko: stanowisko urzędnicze audytor wewnętrzny – koszt stanowiska wraz z pochodnymi 108.000 zł, stanowisko zastępcy wójta – koszt wynagrodzeń z pochodnymi – 154.896 zł i 1/2 etatu stanowisko urzędnicze do spraw mienia – koszt wynagrodzenia z pochodnymi 48.000 zł. Jeden etat na roboty publiczne i interwencyjne – koszt wynagrodzeń z pochodnymi 69.206,40 zł oraz 1/2 etatu stażysty na okres sześciu miesięcy – koszt wynagrodzeń z pochodnymi 34.603,20 zł.

Na promocję gminy w publikacjach prasowych i mediach, organizację stoiska gminnego na dożynkach powiatowych i organizację innych zadań promujących gminę zaplanowano wydatki w kwocie 149.700 zł. Kwotę 100.000 zł zaplanowano na organizację IV pikniku pn. „Belski Festiwal Kultury” na wstępną rezerwację zespołów artystycznych.

Na bieżące utrzymanie Gminnego Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych zaplanowano wydatki w kwocie 673.011 zł /w tym na: wynagrodzenia i składki od nich naliczane – 551.410 zł, zakup środków bhp oraz badania profilaktyczne pracowników – 3.000 zł, pozostałe wydatki związane ze statutową działalnością – 118.601 zł.

Na wypłatę diet dla przewodniczących organów pomocniczych gminy zaplanowano kwotę 81.600 zł, a na wypłatę prowizji dla sołtysów kwotę 130.000 zł. Na zakup pieczęci i tablic dla sołtysów kwotę 3.000 zł. Kwotę 75.600 zł zaplanowano na opłacenie składki PFRON, kwotę 1.500,00 zł na opracowanie ryzyka zawodowego, opłatę abonamentową platformy e-Zamawiający oraz usług serwisowych kwotę 12.500 zł. Na koszty postępowania sądowego zaplanowano kwotę 5.000 zł, na koszty udziału gminy w Żyrardowskim Obszarze Funkcjonalnym kwotę 4.335 zł. Na zapłatę składek zaplanowano wydatki w kwocie 239.760 zł, z tego na:

- Związek Gmin Wiejskich kwotę 4.420 zł,
- Międzygminny Związek Gmin „Natura” kwotę 225.340 zł,
- Lokalnej Grupy Działania kwotę 10.000 zł.

W dziale zaprojektowano kwotę 15.000 zł na działalność statutową Młodzieżowej Rady Gminy powołanej w 2025 r.

- w dziale 751 – „URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY, KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA” zaplanowano wydatki w kwocie **1.344 zł** na sfinansowanie kosztów prowadzenia stałego rejestru wyborców /środki z dotacji na zadania zlecone z Biura Wyborczego w Radomiu – 1.344 zł/.

- w dziale 752 – „OBRONA NARODOWA” zaplanowano wydatki w kwocie **1.027 zł** na sfinansowanie kwalifikacji wojskowej /środki z dotacji na zadania zlecone z budżetu wojewody, w tym 327 zł na nakłady pracownicze/.

- w dziale 754 – „BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA” zaplanowano wydatki bieżące w kwocie **515.692 zł**. Z tego na bieżące utrzymanie 6 jednostek OSP w gotowości bojowej, w tym na: wynagrodzenia bezosobowe i składki od nich naliczane – 189.992 zł, świadczenia z bhp oraz wypłata ekwiwalentu za udział w działaniach ratowniczych członków OSP – 120.000 zł, pozostałe wydatki związane z gotowością bojową Ochotniczych Straży Pożarnych – 203.700 zł/. W rozdziale „Pozostała działalność” zaplanowano wydatki w

kwocie 2.000 zł na sfinansowanie kosztów szkoleń i zawodów z zakresu bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej.

- w **dziale 757 – „OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO”** zaplanowano wydatki w kwocie **128.500 zł**. Są to koszty odsetek od zaciągniętych przez gminę dwóch pożyczek z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz planowanej do zaciągnięcia kolejnej pożyczki z WFOŚiGW.

- w **dziale 758 – „RÓŻNE ROZLICZENIA”** zaplanowano wydatki w kwocie **301.000 zł**. Z tego rezerwa budżetowa na nieprzewidziane wydatki jakie mogą wystąpić w ciągu całego roku budżetowego stanowi kwotę 201.683 zł, rezerwa celowa na zadania z zakresu zarządzania kryzysowego – 88.317 zł oraz koszty prowizji bankowej kwotę 11.000 zł.

- w **dziale 801 – „OŚWIATA I WYCHOWANIE”** zaplanowano wydatki bieżące w łącznej kwocie **27.555.788 zł**. Z tego na bieżące utrzymanie 4 szkół podstawowych ustalono wydatki w kwocie 16.338.993 zł /w tym na: wynagrodzenia oraz składki od nich naliczane – 13.763.440 zł, dodatki wiejskie dla nauczycieli oraz zakup środków bhp – 547.391 zł, pozostałe wydatki związane z działalnością statutową szkół podstawowych – 2.028.162 zł/.

Na dowóz do szkół zaplanowano wydatki w kwocie 329.111 zł /w tym na: wynagrodzenia osobowe nauczycieli opiekunów dzieci dojeżdżających oraz składki od nich naliczone – 101.388 zł, zakup usług transportowych oraz prowizja bankowa – 227.723 zł/.

Na bieżące utrzymanie 12 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych zaplanowano wydatki w kwocie 3.386.809 zł /z tego na: wynagrodzenia oraz składki od nich naliczane – 2.918.954 zł, wypłatę dodatków wiejskich oraz zakup środków bhp dla nauczycieli oddziałów przedszkolnych – 140.204 zł, pozostałe wydatki związane z działalnością statutową oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych – 327.651 zł/. W rozdziale tym zaplanowano również kwotę 70.000 zł na zwrot kosztów dotacji dla gmin: Grójec, Pniewy, Jasieniec, Goszczyn i Mogielnica na dofinansowanie oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych, do których uczęszczają dzieci z naszej gminy.

Na sfinansowanie kosztów bieżącego utrzymania przedszkola samorządowego w Starej Wsi zaplanowano wydatki w kwocie 146.449 zł /w tym na: wynagrodzenia osobowe oraz składki od nich naliczane – 59.249 zł, zakup środków bhp oraz wypłata dodatków wiejskich dla nauczycieli – 2.000 zł, pozostałe wydatki związane z działalnością statutową przedszkola – 85.200 zł/.

W rozdziale 80104 – Przedszkola zaplanowano również kwotę 200.000 zł na zwrot kosztów dotacji dla gminy Grójec, Mogielnica i Pniewy na dofinansowanie niepublicznych i publicznych przedszkoli prowadzonych przez organ niepubliczny, do których uczęszczają dzieci z naszej gminy. W rozdziale tym zaplanowano także dotację podmiotową dla niepublicznego przedszkola „Koszałek Opalek” w Rożcach w kwocie 1.800.000 zł.

Na sfinansowanie kosztów doskonalenia nauczycieli uwzględniono kwotę 102.210 zł, na odpis na ZFŚS dla nauczycieli emerytów kwotę 113.804 zł.

W planie wydatków oświatowych zaplanowano wydatki w kwocie 4.380 zł na sfinansowanie kosztów działania trzech komisji egzaminacyjnych na stopień nauczyciela mianowanego.

Na sfinansowanie kosztów utrzymania dwóch stołówek szkolnych (dla dzieci z klas I-VIII oraz stołówki szkolnej dla dzieci z oddziałów przedszkolnych) w Publicznej Szkole Podstawowej w Belsku Dużym zaplanowano wydatki w kwocie 1.088.340 zł z tego na: wynagrodzenia oraz składki od nich naliczane – 695.376 zł, zakup środków bhp – 4.000 zł, pozostałe wydatki związane z funkcjonowaniem stołówki szkolnej – 388.964 zł/.

W dziale tym w projekcie budżetu na 2026 r. w wydatkach bieżących uwzględniono kwotę 760.688 zł na sfinansowanie kosztów realizacji zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych. Z tego na: wynagrodzenia i składki od nich naliczane – 717.210 zł, wypłata dodatków wiejskich dla nauczycieli i bhp – 20.211 zł, pozostałe wydatki związane z działalnością statutową – 23.267 zł. Na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych zaplanowano kwotę 2.776.815 zł. Z tego na: wynagrodzenia i składki od nich naliczane – 2.535.425 zł, wypłata dodatków wiejskich dla nauczycieli – 136.878 zł, pozostałe wydatki związane z działalnością statutową – 104.512 zł.

W dziale „Oświata i wychowanie” w projekcie budżetu na 2026 r. ustalono wydatki w kwocie 9.000 zł na dotację celową dla gminy Grójec na sfinansowanie kosztów związanych z zatrudnieniem pracownika zwolnionego z obowiązku świadczenia pracy na okres kadencji w zarządzie międzyzakładowej organizacji związkowej Związku Nauczycielstwa Polskiego Oddział w Grójcu oraz wydatki w kwocie 4.000 zł dla Miasta Radomia na sfinansowanie kosztów nauki religii prawosławnej w Międzyszkolnym Punkcie Katechetycznym przy parafii prawosławnej pw. św. Mikołaja w Radomiu uczniów z gminy Belsk Duży. Kwotę 425.189 zł zaplanowano na utrzymanie świetlic szkolnych funkcjonujących przy czterech szkołach podstawowych. Z tego na wynagrodzenia i składki od nich naliczane kwotę 388.988 zł, świadczenia na rzecz nauczycieli kwotę 19.823 zł oraz pozostałe wydatki statutowe kwotę 16.378 zł.

- w dziale 851 – „**OCHRONA ZDROWIA**” zaplanowano wydatki w kwocie **165.000 zł**. Z tego na sfinansowanie kosztów przeciwdziałania alkoholizmowi – 160.000 zł. W tym na: wynagrodzenia członków komisji przeciwdziałania alkoholizmowi oraz wynagrodzenie psychologa wraz z pochodnymi oraz wynagrodzeniem pracowników socjalnych w Punkcie Konsultacyjnym kwotę 85.642 zł, szkolenia członków komisji – 20.000 zł oraz na sfinansowanie kosztów zadań określonych do realizacji w gminnym programie przeciwdziałania alkoholizmowi – 54.358 zł.

Natomiast na sfinansowanie kosztów przeciwdziałania narkomanii zaplanowano wydatki w kwocie 5.000 zł z przeznaczeniem na zakup publikacji oraz przeprowadzenie prelekcji dla uczniów szkół podstawowych o tematyce przeciwdziałania narkomanii.

Zadania finansowane z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie detalicznych w kwocie 165.000 zł.

- w dziale 852 – „**POMOC SPOŁECZNA**” zaplanowano wydatki w łącznej kwocie **2.648.452 zł**. Z tego kwotę 25.000 zł zaplanowano na wypłatę zasiłków okresowych, celowych, zakup opału dla podopiecznych oraz zapłatę za pobyt osób w domach pomocy społecznej kwotę 1.119.540 zł, pobyt bezdomnych w schroniskach kwotę 12.000 zł. /środki z dotacji Wojewody Mazowieckiego 2.000 zł, środki z budżetu gminy 1.154.540 zł/, na wypłatę zasiłków stałych kwotę 318.466 zł, /środki z dotacji Wojewody Mazowieckiego 279.000 zł, środki z budżetu gminy 39.466 zł/ oraz środki z tytułu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń (zasiłku stałego) przez świadczeniobiorcę w kwocie 2.000 zł.

Na zapłatę składek na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające świadczenia z pomocy społecznej zaplanowano kwotę 26.761 zł, /środki z dotacji Wojewody Mazowieckiego 25.000 zł, środki z budżetu gminy 1.761 zł/. Na kwotę 1.059.249 zł zaplanowano wydatki na utrzymanie gminnego ośrodka pomocy społecznej w Belsku Dużym. Z tego na wynagrodzenia i składki od nich naliczane – 969.878 zł, zakup środków bhp – 2.700 zł, pozostałe wydatki związane z działalnością statutową GOPS – 86.671 zł, /środki z dotacji Wojewody Mazowieckiego 88.306 zł, środki z budżetu gminy 970.943 zł/.

Na wypłatę dodatków mieszkaniowych zaplanowano wydatki w kwocie 3.000 zł.

Na sfinansowanie kosztów dożywiania dzieci z ubogich rodzin ustalono wydatki w kwocie 34.000 zł, /środki z dotacji Wojewody Mazowieckiego w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” w kwocie 8.782 zł, środki z budżetu gminy – 25.218 zł/.

Na sfinansowanie kosztów prac użytecznie społecznych zaplanowano wydatki w kwocie 8.784 zł.

W dziale „Pomoc społeczna” zaplanowano również wydatki na sfinansowanie zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w kwocie 11.100 zł /środki z dotacji Województwa Mazowieckiego – 6.000 zł, środki z budżetu gminy – 5.100 zł/ oraz na usługi opiekuńcze dla podopiecznych kwotę 23.256 zł.

Na sfinansowanie systemu POMOST zaplanowano kwotę 5.296 zł /środki z dotacji Wojewody Mazowieckiego 5.296 zł/

- w dziale 854 – „EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA” zaplanowano wydatki w kwocie **31.840 zł**. W dziale tym zaplanowano wydatki na doksztalcanie nauczycieli świetlic szkolnych na kwotę 1.660 zł oraz kwotę 30.180 zł na sfinansowanie kosztów wypłaty stypendiów socjalnych dla uczniów.

- w dziale 855 – „RODZINA” zaplanowano wydatki w kwocie **1.875.089 zł**. Z tego na: na wypłatę świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego kwotę 1.499.000 zł, w tym na: wynagrodzenia i składki od nich naliczane – 174.261,60 zł, zakup środków bhp oraz wypłata świadczeń rodzinnych – 1.322.015 zł, pozostałe wydatki związane z obsługą świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – 2.723,40 zł /środki z dotacji Wojewody Mazowieckiego – 1.486.000 zł i środki należne gminie uzyskane od dłużników funduszu alimentacyjnego – 13.000 zł/.

Zaplanowano wydatki z tytułu zwrotu nienależnie pobranych w latach ubiegłych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w kwocie 1.500 zł oraz odsetki od tych świadczeń w wysokości 100 zł.

Zaplanowano wydatki na sfinansowanie kosztów wydawania Karty Dużej Rodziny w kwocie 170 zł /środki z dotacji Wojewody Mazowieckiego – 170 zł/

W dziale „Rodzina” zaplanowano również wydatki na dofinansowanie utrzymania rodzin zastępczych kwotę 18.800 zł oraz działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych kwotę 257.000 zł, na wspieranie rodziny kwotę 82.519 zł /w tym na: wynagrodzenia i składki od nich naliczane – 74.887 zł, pozostałe wydatki związane z działalnością statutową 7.632 zł/ środki z budżetu gminy – 78.419 zł, środki z budżetu Wojewody – 4.100 zł/.

W dziale również zaplanowano wydatki w kwocie 16.000 zł na zapłatę składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne /środki z dotacji Wojewody Mazowieckiego 16.000 zł/.

- w dziale 900 – „**GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA**” zaplanowano wydatki na kwotę **1.317.308 zł**. Z tego na sfinansowanie kosztów oświetlenia ulic, dróg i placów zaplanowano kwotę 572.000 zł, kwotę 98.400 zł na bieżącą konserwację oświetlenia ulicznego oraz kwotę 6.000 zł na bieżące naprawy oświetlenia ulicznego. Wydatki na sprzątanie i pielęgnację terenu gminy, wywóz śmieci oraz koszenie trawy na kwotę 470.250 zł oraz wydatki na utrzymanie zieleni na kwotę 66.000 zł, w tym utrzymanie ronda w centrum Belska Dużego, skwerków, pielęgnacja i utrzymanie Alei Dębowej i Lipowej 10.000 zł, w tym kwotę 27.300 zł stanowią wydatki na realizację zadań wynikających z ustawy Prawo ochrony środowiska związane z utrzymaniem terenów zieleni. Kwotę 2.658 zł zaplanowano na utrzymanie czujnika jakości powietrza przy Urzędzie Gminy w Belsku Dużym zainstalowanego w 2021 r. oraz czujnika zainstalowanego na budynku PSP w Belsku Dużym w 2022 r.

W dziale tym zaplanowano również wydatki na kwotę 50.000 zł na sfinansowanie kosztów odławiania bezdomnych psów, kastrację kotów, leczenie zwierząt poszkodowanych, pomoc zwierzętom zgodnie z programem opieki nad zwierzętami przyjętym w gminie oraz kwotę 2.500 zł z przeznaczeniem na odbiór do unieszkodliwienia zwłok zwierzęcych.

Kwotę 1.000 zł zaplanowano na utrzymanie czystości na przystankach autobusowych.

W dziale zaplanowano kwotę 10.000 zł z na opłaty roczne za usługi wodne do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Zaplanowano kwotę 10.000 zł na realizację zadań związanych z Programem Ochrony Powietrza Województwa Mazowieckiego oraz Uchwałą antysmogową związaną z wymianą źródeł ciepła. Zaplanowano kwotę 18.500 zł na opracowanie Raportu z Realizacji Programu Ochrony Środowiska.

- w dziale 921 – „**KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO**” zaplanowano wydatki bieżące na kwotę **1.295.094 zł**. Z tego na dotację podmiotową na bieżące utrzymanie biblioteki gminnej w Belsku Dużym i filii bibliotecznej w Lewiczynie ustalono wydatki w kwocie 574.684 zł.

W dziale tym zaplanowano również udzielenie dotacji celowych z budżetu gminy w 2026 r. na następujące rodzaje działalności:

- działalność wspomagającą rozwój wspólnot i społeczności lokalnych – 40.000 zł,
- działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym – 8.000 zł,
- podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej – 27.000 zł.
- działalność z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 30.000 zł

Dotacje ustalono na podstawie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

W dziale zaplanowano wydatki bieżące na utrzymanie zieleni po rewitalizacji terenu zabytkowego parku podworskiego w miejscowości Oczesały w kwocie 600.410 zł. Kwotę 15.000 zł zaplanowano na opracowanie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.

- w **dziale 926 – „KULTURA FIZYCZNA”** zaplanowano wydatki na kwotę **1.037.202 zł**. Z tego na udzielenie dotacji celowej na realizację zadań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu w dziedzinie „Piłka nożna, ręczna, koszykowa i siatkówka oraz unihokej na terenie gminy Belsk Duży” ustalonej na podstawie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie przeznaczono kwotę 180.000 zł. Natomiast na sfinansowanie kosztów bieżącego utrzymania Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji zaprojektowano kwotę 857.202 zł, w tym: wynagrodzenia i składki od nich naliczane 549.046 zł, zakup środków bhp – 500 zł, pozostałe wydatki bieżące związane z utrzymaniem obiektów sportowych 307.656 zł.

III. Wydatki majątkowe

a/ inwestycje i zakupy inwestycyjne:

W planie budżetu na 2026 r. wydatki na inwestycje zaplanowano w łącznej kwocie 17.887.434,22 zł. W planie budżetu ustalono wydatki inwestycyjne na następujące zadania:

- w **dziale 010 – „Rolnictwo i łowiectwo”** zaplanowano wydatki na następujące zadanie:

1. Przedsięwzięcie pn. „Modernizacja komunalnej oczyszczalni ścieków w Belsku Dużym” w kwocie 1.557.500 zł. Zadanie zaplanowano do realizacji w latach 2024-2026. Finansowanie w 2026 r. środki własne gminy – 557.500 zł, środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – 1.000.000 zł (rozdział 01044).

- w **dziale 700 – „Gospodarka mieszkaniowa”** zaplanowano wydatki na następujące zadania:

2. Przedsięwzięcie pn. „Zagospodarowanie terenu po Kółkach Rolniczych w Złotej Górze na cele użyteczności publicznej” w kwocie 10.067.492,22 zł. Realizacja zadania na lata 2025-2026. Finansowanie w 2026 r. środki własne gminy – 5.117.252,57 zł, dotacja z Samorządu Województwa ze środków Funduszy Europejskich dla Mazowsza 2021-2027 – 4.950.239,65 zł.

- w **dziale 750 – „Administracja publiczna”** zaplanowano wydatki na zadanie :

3. Zadanie inwestycyjne pn. „Zakup plotera do Urzędu Gminy” w kwocie 20.000 zł. Finansowanie zadania ze środków własnych.

- w **dziale 801 – „Oświata i wychowanie”** zaplanowano wydatki na zadanie:

4. Przedsięwzięcie pn. „Termomodernizacja budynku Publicznej Szkoły Podstawowej A i B w Belsku Dużym” w kwocie 1.498.442 zł. Zadanie realizowane w latach 2024-2026. Finansowanie w 2026 roku: /środki własne – 1.498.442 zł/

- w **dziale 851 – „Ochrona zdrowia”** zaplanowano wydatki na zadanie:

5. Przedsięwzięcie pn. „Wdrożenie standardu dostępności poprzez rozbudowę, przebudowę i termomodernizację budynku Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej BELMED w Belsku Dużym oraz przebudowę i zmianę sposobu użytkowania dwóch lokali mieszkalnych na usługi medyczne wraz z zagospodarowaniem terenu i urządzeniami budowlanymi” w kwocie 2.920.000 zł. Finansowanie: środki własne – 420.000 zł, pożyczka z WFOŚiGW w Warszawie w kwocie 2.500.000 zł. Realizacja w latach 2025-2026.

- w **dziale 855 – „Rodzina”** zaplanowano wydatki na zadanie:

6. Przedsięwzięcie pn. „Budowa budynku Klubu Malucha, położonego na działce nr 7/39 w obrębie PGR Stara Wieś” w kwocie 1.202.988,40 zł. Zadanie realizowane w latach 2023-2026. Finansowanie: środki własne – 495.394 zł, środki od Wojewody Mazowieckiego z Krajowego Planu Odbudowy w kwocie 707.594,40 zł.
7. Zadanie inwestycyjne pn. „Zakup wyposażenia do Klubu Malucha w Starej Wsi” w kwocie 597.011,60 zł. Finansowanie zadania ze środków własnych.

- w **dziale 921 – „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego”** zaplanowano wydatki na zadanie:

8. Zadanie inwestycyjne pn. „Zakup ławki solarnej do zabytkowego parku podworskiego w Oczesałach” w kwocie 24.000 zł. Finansowanie zadania ze środków własnych.

b/ dotacje z budżetu gminy na zadania inwestycyjne:

W wydatkach majątkowych gminy na 2026 r. zaplanowano z budżetu gminy dotacje celowe na inwestycje dla podmiotów zaliczanych do sektora finansów publicznych w łącznej kwocie **1.000.000 zł**. Z tego:

- w **dziale 600 – Transport i łączność** zaplanowano dotację celową na dofinansowanie zadania inwestycyjnego w formie pomocy finansowej na drogi powiatowe położone na terenie gminy Belsk Duży dla Starostwa Powiatowego w kwocie 1.000.000 zł.

IV. PRZYCHODY I ROZCHODY BUDŻETU

Materiały informacyjne:

W przedstawionym planie budżetu założono, że deficyt budżetu w 2026 r. wyniesie **7.957.071 zł** i zostanie pokryty nadwyżką budżetową z lat ubiegłych w kwocie 5.457.071 zł oraz pożyczką z WFOŚ i GW w kwocie 2.500.000 zł. Przychody budżetu na 2026 r. ustalono na kwotę 8.414.992 zł z tego z tytułu nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych kwotę 5.457.071 zł oraz z pożyczki z WFOŚiGW w Warszawie w kwocie 2.500.000 zł.

Plan budżetu na 2026 r. uwzględnia spłatę rozchodów gminy w wysokości **457.921 zł**. Są to:

- rozchody ze spłaty zaciągniętej w WFOŚ i GW pożyczki na termomodernizację budynku PSP w Lewiczynie w kwocie 50.871 zł,

- rozchody ze spłaty pożyczki zaciągniętej w WFOŚ i GW w Warszawie na „Budowę sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami, przepompowniami i zasilaniem energetycznym dla wsi Anielin Jarochy” w kwocie 325.800 zł.

- rozchody ze spłaty pożyczki zaciągniętej z WFOŚiGW w Warszawie na „Termomodernizację budynku DN w Lewiczyńcu” w kwocie 81.250 zł.

Rozchody budżetowe w kwocie 457.921 zł zostaną pokryte z wolnych środków z lat ubiegłych w kwocie 457.921 zł. Projekt zakłada rozdysponowanie nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych w kwocie 5.457.071 zł.

Planowany poziom zadłużenia gminy z tytułu pożyczek na koniec 2026 roku wyniesie 4.046.150 zł.

Zadłużenie gminy nie przekroczy maksymalnego wskaźnika wynikającego z ustawy o finansach publicznych.